2026/1561

2026.7.17.

A TANÁCS (EU) 2026/1561 HATÁROZATA

(2026. június 29.)

a Szén- és Acélipari Kutatási Alap kutatási programjának megállapításáról, az említett programra vonatkozó többéves technikai iránymutatásokról, a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközeinek kezelésére vonatkozó többéves pénzügyi iránymutatásokról, valamint a 2003/77/EK és a 2008/376/EK határozat hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló 37. jegyzőkönyvre és különösen annak 2. cikke második bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleménye ([1]),

mivel:

(1) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló 37. jegyzőkönyv alkalmazásában, az (EU) 2026/1545 tanácsi határozattal ([2]) összhangban a Bizottságnak kell kezelnie a felszámolás alatt álló Európai Szén- és Acélközösséget (ESZAK), valamint a felszámolás befejezését követően a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközeit (a továbbiakban együtt: az eszközök).

(2) A 2008/376/EK tanácsi határozat ([3]) elfogadta a Szén- és Acélipari Kutatási Alap kutatási programját (a továbbiakban: a kutatási program). A kutatási programnak hozzá kell járulnia a tagállamokban a kutatásba és az innovációba irányuló állami és magánberuházások növeléséhez, ezáltal elősegítve, hogy a kutatás-fejlesztési összberuházás az Unió bruttó hazai termékének legalább 3 %-át tegye ki.

(3) E célból, valamint a kutatási program célkitűzéseivel összhangban a munkaprogramoknak kellően figyelembe kell venniük a változó szakpolitikai igényeket és a „Versenyképességi iránytű az EU számára” című, a „Tisztaipar-megállapodás: a versenyképességet és a dekarbonizációt szolgáló közös ütemterv” című, az „Európai acél- és fémipari cselekvési terv” című és „Az európai zöld megállapodás” című bizottsági közleményekben meghatározott uniós prioritásokat.

(4) Az igazságos átmenet előmozdítása érdekében a kutatási programnak hozzá kell járulnia a szén- és acélágazat átállása által különösen érintett, szén- és acélorientált régiók társadalmi, gazdasági és környezeti revitalizációjához.

(5) A rendelkezésre álló összes eszköz nyolc éven belüli lekötése szükséges ahhoz, hogy egy kihívásokkal teli geopolitikai és gazdasági környezetben fokozni lehessen a kutatási program vonzerejét és hatását, kutatási és innovációs magánberuházásokat lehessen mozgósítani és felgyorsítani, fokozni lehessen a versenyképességet, valamint fel lehessen gyorsítani az acél- és szénágazat ipari átalakulását a zöld átállás és dekarbonizáció felé.

([1]) 2026. május 19-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

([2]) A Tanács (EU) 2026/1545 határozata (2026. június 29.) az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló 37. jegyzőkönyv végrehajtásához szükséges intézkedések megállapításáról és a 2003/76/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2026/1545, 2026.7.17., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2026/1545/oj).

([3]) A Tanács 2008/376/EK határozata (2008. április 29.) a Szén- és Acélipari Kutatási Alap Kutatási Programjának elfogadásáról és az e programra vonatkozó többéves technikai iránymutatásokról (HL L 130., 2008.5.20., 7. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2008/376/oj).

(6) A változó gazdasági és pénzügyi környezetben a közelmúlt tapasztalatai azt mutatják, hogy a kutatási program végrehajtása nagyobb rugalmasságot és vonzóbb pénzügyi és technikai keretet igényel. A kutatási programra vonatkozó többéves technikai iránymutatásoknak (a továbbiakban: technikai iránymutatások) rugalmasabb megközelítést kell lehetővé tenniük az említett program végrehajtása során, ezáltal várhatóan tovább egyszerűsítik a finanszírozáshoz jutást az említett program keretében, és maximalizálják az említett finanszírozás hatékonyságát és hatását.

(7) A 2008/376/EK határozat felváltása szükséges az uniós finanszírozási programok környezetének egyszerűsítése érdekében, különösen azáltal, hogy a kutatási program összehangolásra kerül az (EU) 2021/695 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([4]) létrehozott uniós Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram (2021–2027) keretében majd használt eszközökkel, valamint az említett keretprogram utódja keretében majd használt eszközökkel. Az összehangolásra többek között a programok közötti finanszírozási arányok tekintetében van szükség, amely lehetővé fogja tenni, hogy a szén- és acéliparhoz kapcsolódó ágazatok különböző programjai kiegészíthessék egymást, adott esetben zökkenőmentessé téve a kérelmezők számára a programok közötti átjárást. A finanszírozási eszközök szervezeti irányításában bekövetkezett változások, valamint az (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([5]) által bevezetett „egységes szabálykönyv" szükségessé tette a kutatási programra vonatkozó technikai iránymutatások összehangolását. E változások – a kutatási program végrehajtásában annak beruházási célkitűzései elérése céljából tett változtatásokkal együtt – még indokoltabbá teszik a 2008/376/EK határozat felváltását.

(8) A kutatási programnak nyílt pályázati felhívások alapján kell finanszíroznia a cselekvéseket. A cselekvéseknek elsősorban az alacsonytól a magas technológiai készenléti szintig terjedő teljes skálát lefedő kutatási projektek formáját kell ölteniük, amelyek lehetővé teszik az ipar – többek között a kis- és középvállalkozások –, valamint az állami és tudományos szervezetek nagyobb mértékű részvételét.

(9) A Bizottságot és más kedvezményezetteket érintő, a kedvezményezettek által fizetendő összegek behajtásának elmaradásával kapcsolatos kockázat fedezése, valamint a kérelmezők bankgaranciák nyújtásával kapcsolatos terheinek csökkentése érdekében helyénvaló kiterjeszteni az (EU) 2021/695 rendelettel létrehozott kölcsönös biztosítási mechanizmus alkalmazását a kutatási programra.

(10) A 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ([6]) az ipari átalakulással és kibocsátással foglalkozó innovációs központ (a továbbiakban: az innovációs központ) létrehozásáról rendelkezett. Az innovatív technikákra vonatkozó információk összegyűjtésével és elemzésével az innovációs központ hozzájárul többek között a szennyezés minimalizálásához, a dekarbonizációhoz, az erőforrás-hatékonysághoz és a kevesebb vagy biztonságosabb, az említett irányelv hatálya alá tartozó tevékenységek szempontjából releváns vegyi anyagot használó körforgásos gazdasághoz. A technológiai fejlődés nyomon követése, valamint az Unión belüli ipari átalakulásból fakadó környezeti előnyök és kompromisszumok felmérése érdekében a kutatási programba tartozó kutatási projektekről szóló időszakos jelentéseket tájékoztatási céllal meg kell osztani az innovációs központtal.

(11) Annak érdekében, hogy nyolc éven belül minden rendelkezésre álló eszköz lekötésre kerüljön, aktualizálni kell az eszközkezelési műveletek befektetési célkitűzéseit. Az eszközöket azon célkitűzés szem előtt tartásával kell befektetni, hogy megőrizzék – és lehetőség szerint növeljék – értéküket, a finanszírozási felhívásokból eredő likviditási igények kielégítése érdekében. Az eszközkezelési műveletek egyéb vonatkozásait úgy kell kiigazítani, hogy igazodjanak az aktualizált befektetési célkitűzésekhez.

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/695 rendelete (2021. április 28.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2024/2509 rendelete (2024. szeptember 23.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

([6]) Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari és az állattartással összefüggő kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj).

(12) A többéves pénzügyi iránymutatásoknak (a továbbiakban: pénzügyi iránymutatások) rugalmas megközelítést kell lehetővé tenniük a végrehajtás technikai szempontjait illetően, és meg kell határozniuk a befektetési célkitűzések eléréséhez szükséges megfelelő befektetési eszközöket. A befektetések lebonyolításának módjára vonatkozó szabályok, nevezetesen az eszközallokációs elvekkel és az elfogadható befektetésekkel, valamint a környezetvédelmi, társadalmi és irányítási szempontokkal kapcsolatos szabályok technikai jellegűek. A Bizottság által kezelt egyéb portfóliók esetében ezeket elvben az (EU, Euratom) 2024/2509 rendeletben említett, a költségvetés-végrehajtási hatáskörök átruházására vonatkozó szabályokkal összhangban kell meghatározni. Következésképpen lehetővé kell tenni a Bizottság számára, hogy úgy döntsön, hogy az elfogadható befektetések körét kiterjeszti a befektetési stratégiával és a befektetési célkitűzésekkel összhangban lévő egyéb eszközosztályokra és befektetési műveletekre, valamint – megfelelő devizakockázati fedezet mellett – más fejlett gazdaságoknak a Nemzetközi Valutaalap jegyzékében szereplő pénznemeire, az említett szabályokkal összhangban. Ezenkívül a Bizottság számára lehetővé kell tenni a részletes pénzügyi iránymutatások meghatározását is, a környezeti, társadalmi és irányítási beruházásokra alkalmazandó pénzügyi iránymutatásoknak az általa kezelt egyéb portfóliókra alkalmazandó szabályokkal való összehangolása érdekében.

(13) A pénzügyi átláthatóság érdekében a tagállamok rendelkezésére kell bocsátani egy éves jelentést, amely tartalmazza a pénzügyi iránymutatások alapján végzett eszközgazdálkodási műveletekre vonatkozó információkat, beleértve a különböző eszközosztályokba irányuló eszközallokációkat, és magyarázatot tartalmaz a stratégiai eszközallokáció bármely jelentős változásáról.

(14) A kutatási programra az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet alkalmazandó.

(15) A résztvevők különböző hozzájárulási módszereinek figyelembevétele érdekében – különösen a kutatási és innovációs tevékenységek esetében – lehetővé kell tenni, hogy a harmadik felek által nyújtott természetbeni hozzájárulásokat az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 193. cikkének (2) bekezdésétől eltérve elszámolható költségként lehessen bejelenteni. Az eredmények hasznosításának ösztönzése érdekében az ilyen hasznosításból származó bevételt – az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 195. cikkének (2) bekezdésétől eltérve – nem lehet a tevékenységből származó bevételekbe tartozónak tekinteni.

(16) Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([7]), valamint a 2988/95/Euratom, EK ([8]), a 2185/96/Euratom, EK ([9]) és az (EU) 2017/1939 ([10]) tanácsi rendelettel összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedésekkel kell védeni, ideértve a szabálytalanságok és a csalás megelőzését, feltárását, korrekcióját és kivizsgálását, az eltűnt, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszafizettetését és adott esetben közigazgatási szankciók alkalmazását. Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 883/2013/EU, Euratom rendelettel és a 2185/96/Euratom, EK rendelettel összhangban vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és szemléket – végezhet annak megállapítása céljából, hogy történt-e csalás, korrupció vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban az Európai Ügyészség rendelkezik hatáskörrel arra, hogy az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv ([11]) szerinti, az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalásokkal és más bűncselekményekkel kapcsolatban nyomozást és vádhatósági eljárást folytasson.Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki, illetve amely uniós finanszírozásban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, az Európai Számvevőszék és adott esetben az Európai Ügyészség számára a szükséges jogokat és hozzáférést, valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

([7]) Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([8]) A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj).

([9]) A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

([10]) A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

([11]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

(17) E határozat végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a kutatási projektek finanszírozásának jóváhagyására vonatkozó egyes határozatok tekintetében. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ([12]) megfelelően kell gyakorolni.

(18) A 2003/77/EK ([13]) tanácsi határozatot és a 2008/376/EK határozatot hatályon kívül kell helyezni.

(19) Az egyszerűsítés érdekében helyénvaló egyesíteni a technikai és a pénzügyi iránymutatásokat.

(20) A kutatási program 2026-ban történő következetes végrehajtásának biztosítása érdekében a 2008/376/EK határozatot továbbra is alkalmazni kell a 2026. december 31-ig közzétett pályázati felhívásokra benyújtott pályázatokból eredő cselekvések finanszírozására.

(21) A cselekvésekre alkalmazandó szabályok egyértelműsége érdekében, helyénvaló e határozat alkalmazását 2027. január 1-jéig elhalasztani,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

I. FEJEZET

Általános rendelkezések

1. cikk

Tárgy

Ez a határozat létrehozza a Szén- és Acélipari Kutatási Alap kutatási programját (a továbbiakban: a kutatási program), és rögzíti az említett program célkitűzéseit és költségvetését, valamint az annak végrehajtására vonatkozó többéves technikai iránymutatásokat (a továbbiakban: technikai iránymutatások), és a felszámolás alatt álló Európai Szén- és Acélközösség (ESZAK), továbbá a felszámolást követően a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközeinek (a továbbiakban együtt: az eszközök) kezelésére vonatkozó többéves pénzügyi iránymutatásokat (a továbbiakban: pénzügyi iránymutatások).

2. cikk

Fogalommeghatározások

E határozat alkalmazásában:

1. „szén”: a következők bármelyike:

   a) feketekőszén, beleértve az Egyesült Nemzetek Európai Gazdasági Bizottsága által a szén tekintetében megállapított nemzetközi kodifikációs rendszer értelmében kiváló és közepes minőségű, „A” csoportba sorolt szeneket (szubbitumenes szenek);

   b) feketekőszén-brikett;

   c) feketekőszénből nyert koksz és félkoksz;

   d) lignit, beleértve az Egyesült Nemzetek Európai Gazdasági Bizottsága által a szén tekintetében megállapított nemzetközi kodifikációs rendszer szerinti alacsony minőségű, „C” csoportba sorolt szeneket (vagy ortholigniteket), valamint az alacsony minőségű, „B” csoportba sorolt szeneket (vagy metaligniteket);

   e) lignitből nyert koksz és félkoksz;

   f) olajpala;

2. „jogalany”: a következők bármelyike:

   a) természetes személy;

([12]) Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

([13]) A Tanács 2003/77/EK határozata (2003. február 1.) a felszámolás alatt álló ESZAK, valamint a felszámolást követően a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközeinek kezelésére vonatkozó többéves pénzügyi iránymutatások megállapításáról (HL L 29., 2003.2.5., 25. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2003/77(1)/oj).

b) az uniós, a nemzeti vagy a nemzetközi jog alapján létrehozott és e minőségében elismert jogi személy, amely jogi személyiséggel rendelkezik, és képes arra, hogy saját nevében eljárjon, jogokat gyakoroljon és kötelezettségeket vállaljon;

c) az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 200. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet;

3. „a cselekvés eredménye”: egy adott cselekvés bármilyen fizikai vagy immateriális kimenetele, például adatok, tudás vagy know-how, függetlenül azok formájától vagy jellegétől, valamint attól, hogy oltalom alá helyezhetők-e vagy sem, valamint a hozzájuk kapcsolódó jogok, beleértve a szellemitulajdon-jogokat is;

4. „acél”: a következők bármelyike:

a) vas- és acélgyártáshoz használt nyersanyagok;

b) nyersvas (beleértve a folyékony fémet) és ferroötvözetek;

c) vasból, közönséges acélból vagy különleges acélból készült nyerstermékek és félkész termékek (beleértve az újrafelhasználásra és újrahengerelésre szánt termékeket);

d) vasból, közönséges acélból vagy különleges acélból készült, melegen készre munkált termékek (bevont vagy nem bevont termékek, kivéve az acélöntvényeket, a kovácsolt termékeket és a porkohászati termékeket);

e) vasból, közönséges acélból vagy különleges acélból készült (bevont vagy nem bevont) végtermékek;

f) az acélfeldolgozás első fázisának azon termékei, amelyek erősíthetik az a)–e) pontban említett vas- és acéltermékek versenypiaci helyzetét;

g) újrafeldolgozásra vagy újragyártásra szánt vas- és acélmaradékok és acélhulladékok;

5. „hasznosítás”: a cselekvés eredményeinek felhasználása az érintett cselekvés által lefedettektől eltérő tevékenységekben, ideértve az alkalmazást is.

3. cikk

A program célkitűzései

(1) A kutatási programnak a szén- és acéliparhoz kapcsolódó ágazatok versenyképességét kell támogatnia azáltal, hogy ezekben az ágazatokban támogatást nyújt az ágazat általi irányítást követő, együttműködésen alapuló kutatáshoz, többek között a kettős felhasználású alkalmazások terén.

(2) A kutatási programnak támogatást kell nyújtania továbbá az áttörést hozó tiszta acéltechnológiákhoz, hozzájárulva ezzel az Unió klímasemlegességi célkitűzéseihez, és megerősítve az Unió stratégiai autonómiáját az acélipari értékláncban. A kutatási programnak támogatást kell nyújtania a már nem üzemelő és a bezárás alatt álló szénbányákat és a kapcsolódó infrastruktúrát, valamint az ezeknek otthont adó régiókat érintő, az igazságos átmenet megvalósítására irányuló kutatási projektekhez is, különös tekintettel azokra a régiókra, amelyek a szén- és acélágazat átállásából adódóan jelentős társadalmi, gazdasági vagy környezeti kihívásokkal szembesülnek.

(3) A kutatási eredmények piaci relevanciájának fokozása és méretezhető alkalmazási potenciáljának növelése érdekében a kutatási programnak ösztönöznie kell a hasznosítást és az innovációt, így többek között az új módszerek tesztelését és kísérleti bevezetését. Emellett elő kell mozdítania a gazdaságilag életképes és iparilag méretezhető megoldásokat is.

(4) A kutatási programnak összhangban kell állnia az Unió politikai, tudományos és technológiai céljaival, és ki kell egészítenie a tagállamokban végzett tevékenységeket.

(5) A kutatási programnak támogatnia kell az olyan más releváns programokkal és finanszírozási eszközökkel megvalósuló szinergiákat, amelyek célja a technológiai fejlesztésnek az alkalmazási szakasz eléréséig történő felgyorsítása.

(6) A kutatási programnak támogatnia kell a szénre vonatkozóan a 4. cikkben, az acélra vonatkozóan pedig az 5. cikkben meghatározott célkitűzések megvalósítását célzó kutatási projekteket.

4. cikk

A szénnel kapcsolatos kutatási célok

(1) A kutatási projekteknek törekedniük kell arra, hogy felgyorsítsák a klímasemleges uniós gazdaságra való, 2050-ig történő átállást a következő célok mentén: a fosszilis tüzelőanyagok, különösen a szén fokozatos kivonásának támogatása és a szénorientált régiók társadalmi, gazdasági és ökológiai újjáélesztésének támogatása, a korábbi bányaterületek alternatív tevékenységek céljára való hasznosítása, valamint a bezárás alatt álló szénbányákból, a már nem üzemelő szénbányákból és az azon régiókból eredő környezeti károk elkerülése vagy azok kezelése, amelyekben szénbányák találhatók.

(2) Különös figyelmet kell fordítani az Unió vezető szerepének megerősítésére a már nem üzemelő szénbányák és a szénnel kapcsolatos infrastruktúrák átállásának – többek között a rendeltetésük módosításának – technológiai és nem technológiai megoldások révén történő kezelése terén, a technológiatranszfert és a nem technológiai jellegű megoldások transzferét is támogatva. Az említett célokat kitűző kutatási tevékenységeknek kézzelfogható éghajlati és környezeti előnyökkel kell járniuk, összhangban a 2050-ig megvalósítandó klímasemlegesség célkitűzésével.

(3) A kutatási projekteknek – a munkakörülmények és a munkahelyi egészségvédelem és biztonság javítása érdekében – figyelembe kell venniük a bezárás alatt álló szénbányák és a már nem üzemelő szénbányák tekintetében a biztonsággal kapcsolatos kérdéseket, valamint az egészségre káros környezeti problémákat.

(4) A kutatási projekteknek törekedniük kell arra, hogy megszüntessék a bezárás alatt álló szénbányák és a már nem üzemelő bányák által az éghajlatra, a légkörre, a vízre és a talajra gyakorolt hatást.

(5) A kutatási projekteknek a következőket kell figyelembe venniük:

a) új és továbbfejlesztett technológiák a bezárás alatt álló szénbányák, a már nem üzemelő bányák és a környezetük – beleértve a légkört, a földterületet, a talajt és a vizet – által okozott környezetszennyezés – többek között metánszivárgás és a kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátás, valamint talajvíz-szennyezés – elkerülése érdekében,

b) megoldások a bányászati hulladékok kezelésére és újrafelhasználására, a körforgásos jelleg javítására és a környezet helyreállítására, valamint

c) technológiák a bányaterületek rekultivációjára és a hosszú távú hatásokkal szembeni védelmére.

5. cikk

Az acéllal kapcsolatos kutatási célok

(1) A kutatási projektek számára a fenntartható és alacsony szén-dioxid-kibocsátású acélgyártási és felületkezelési folyamatok kidolgozását, demonstrálását és javítását kell célul kitűzni, mégpedig a termékminőség javítása, a termelékenység növelése és a stratégiai függőségek mérséklése céljából.

(2) A kutatási projekteknek arra kell összpontosítaniuk, hogy fejlett, fenntartható és karbonszegény, az acélfelhasználók igényeinek megfelelő acéltermékek és kapcsolódó vezető piacok jöjjenek létre a kibocsátások és a környezeti hatások csökkentése mellett, a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([14]), a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, és az (EU) 2024/1781 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([15]) célkitűzéseivel összhangban.

(3) A kutatási projekteknek mind az acélgyártás, mind az acélfelhasználás területén lehetővé kell tenniük az erőforrások megőrzését, az ökoszisztémák megóvását és a körforgásos gazdaságra való átállást, valamint figyelembe kell venniük a biztonsággal kapcsolatos kérdéseket.

(4) A kutatási projekteknek különös figyelmet kell fordítaniuk a folyamatos, az ágazatnak az új nettó zéró szén-dioxid-kibocsátású folyamatok irányába mutató fejlődéséhez igazodó készségfejlesztésre, a munkakörülmények javítására, valamint a magas szintű egészségvédelmi és biztonsági normák és a fenntartható megélhetés előmozdítására.

(5) A kutatási projekteknek fel kell gyorsítaniuk a digitális technológiák – többek között a mesterséges intelligencia és a gépi tanulás – használatát az acélgyártásban és -felhasználásban.

([14]) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

([15]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1781 rendelete (2024. június 13.) a fenntartható termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási keretének létrehozásáról, az (EU) 2020/1828 irányelv és az (EU) 2023/1542 rendelet módosításáról, valamint a 2009/125/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1781, 2024.6.28., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj).

6. cikk

Költségvetés

(1) A kutatási program 2027. január 1. és 2034. december 31. közötti pénzügyi keretösszege a következőkből áll:

a) a költségvetési kötelezettségvállalások törlése következtében a Szén- és Acélipari Kutatási Alap rendelkezésére bocsátott éves allokáció bármely összege;

b) a fennmaradó eszközök, valamint a fennmaradó eszközök által termelt nyereség; és

c) a korábbi éves allokációk költségvetésbe még nem beállított összegei.

(2) A kutatási program pénzügyi keretösszegét a 2027. és 2028., a 2029. és 2030., a 2031. és 2032., valamint a 2033. és 2034. évre vonatkozó négy munkaprogramon keresztül kell lekötni. A munkaprogramokban éves pályázati felhívásokat kell előírni a 10. cikkel összhangban.

7. cikk

Támogathatóság

(1) Bármely, valamely tagállam területén letelepedett jogalany részt vehet a kutatási programban és igényelhet pénzügyi támogatást.

(2) Bármely, valamely tagjelölt országban letelepedett jogalany részt vehet a kutatási programban – anélkül, hogy pénzügyi hozzájárulásban részesülne –, ha a vonatkozó európai megállapodások és azok kiegészítő jegyzőkönyvei vagy az érintett társulási tanácsok határozatai másként nem rendelkeznek.

(3) Bármely, valamely harmadik országban letelepedett jogalany részt vehet a kutatási programban egyedi projektek keretében – anélkül, hogy pénzügyi hozzájárulásban részesülne –, feltéve, hogy ez a részvétel az Unió érdekeit szolgálja.

8. cikk

Végrehajtás és pénzügyi hozzájárulás

(1) A kutatási programot az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban, a Bizottság közvetlen irányítása alatt, végrehajtó ügynökségeken keresztül kell végrehajtani.

(2) A kutatási program keretében történő finanszírozást az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelettel összhangban vissza nem térítendő támogatás formájában kell nyújtani, kivéve az olyan cselekvések finanszírozását, amelyekre szükség van a kutatási program megbízható és hatékony irányításához; ilyen például a pályázatok értékelése és kiválasztása, a nyomon követés és értékelés, a tanulmányok, valamint a finanszírozott kutatási projektek klaszterezése és hálózatba szervezése.

9. cikk

Biztonság a kettős felhasználású kutatási projektek esetében

(1) A kutatási program keretében végrehajtott kettős felhasználású kutatási projekteknek meg kell felelniük az alkalmazandó nemzeti biztonsági szabályoknak, többek között az EU-minősített adatok jogosulatlan közlése elleni védelemre vonatkozó szabályoknak, valamint meg kell felelniük minden egyéb vonatkozó uniós és nemzeti jognak.

(2) A pályázatoknak szükség esetén tartalmazniuk kell egy biztonsági önértékelést, amelyben szerepel az esetleges biztonsági problémák azonosítása és annak részletes ismertetése, hogy azokat hogyan fogják kezelni a vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályoknak való megfelelés érdekében.

(3) A biztonsági kérdéseket felvető pályázatok esetében a Bizottság szükség esetén biztonsági ellenőrzési eljárást hajt végre. A kettős felhasználású kutatási projektben részt vevő jogalanyoknak biztosítaniuk kell a cselekvés során felhasznált vagy létrehozott EU-minősített adatok jogosulatlan közlés elleni védelmét. Az érintett tevékenységek megkezdése előtt igazolniuk kell az érintett nemzeti biztonsági hatóságok által kiállított személyi biztonsági tanúsítvány vagy telephelybiztonsági tanúsítvány meglétét.

(4) Amennyiben független külső szakértőknek EU-minősített adatokkal kell dolgozniuk, az ilyen szakértők kinevezésének előfeltétele a megfelelő biztonsági tanúsítvány megléte.

(5) A Bizottság adott esetben biztonsági ellenőrzéseket végezhet.

(6) Az e cikk szerinti biztonsági szabályoknak meg nem felelő pályázatokat vagy cselekvéseket bármely időpontban el kell utasítani vagy meg kell szüntetni. A tagállamokat tájékoztatni kell az említett szabályoknak meg nem felelő kettős felhasználású kutatási projektek megszüntetéséről.

II. FEJEZET

Technikai iránymutatások

10. cikk

Pályázati felhívások

(1) A pályázati felhívásokat évente kétszer kell közzétenni. A pályázati felhívások tartalmának és közzétételének meg kell felelnie az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 197. cikkének.

(2) A pályázatoknak a 4. és 5. cikkben meghatározott kutatási célokra és adott esetben a pályázati felhívás feltételeiben felsorolt elsődleges célkitűzésekre kell vonatkozniuk.

(3) A teljes értéklánc lefedése érdekében a munkaprogramokat úgy kell kialakítani, hogy azok foglalkozzanak az alacsonytól a magasig terjedő technológiai készenléti szintek teljes tartományával, és azoknak magukban kell foglalniuk az alulról építkező kutatást és az érdekelt felek széles köre részvételének biztosítását célzó, különböző léptékű projekteket is.

(4) A pályázatokra vonatkozó kiválasztási, odaítélési és értékelési eljárást az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 201., 202., illetve 203. cikkével összhangban kell lefolytatni.

(5) Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 153. cikke (3) bekezdésének alkalmazásában az értékelőbizottságnak – a kellően indokolt esetek kivételével – független külső szakértőkből kell állnia.

11. cikk

Vissza nem térítendő támogatások

(1) A kiválasztott pályázatokra épülő projektekről támogatási megállapodást kell kötni. A támogatási megállapodásoknak a Bizottság által a vállalkozások részére kidolgozott támogatásimegállapodás-mintákat kell követnie, adott esetben figyelembe véve a szóban forgó tevékenységek jellegét.

(2) A kedvezményezetteknek a cselekvéseket az e határozatban, az (EU, Euratom) 2024/2509 rendeletben, valamint a támogatási megállapodásban meghatározott feltételek és kötelezettségek teljesítésével kell végrehajtaniuk.

12 cikk

Finanszírozási arányok

(1) Cselekvésenként egyetlen finanszírozási arány alkalmazandó az említett cselekvéssel támogatott valamennyi tevékenységre. A kutatási program keretében a cselekvésenkénti maximális támogatási arányt a pályázati feltételekben kell meghatározni.

(2) A kutatási program keretében cselekvésenként az összes elszámolható költség legfeljebb 100 %-a téríthető vissza.

Ugyanakkor a jogi formájuknál fogva profitorientált jogalanyok vagy olyan jogalanyok esetében, amelyek törvényi vagy alapszabályban meghatározott célja, hogy a részvényeseit, illetve egyes tagjait nyereségben részesítse, a kutatási program keretében cselekvésenként az összes elszámolható költség legfeljebb 70 %-a téríthető vissza.

Az első és a második albekezdéstől eltérve, a kis- és középvállalkozások esetében a kutatási program keretében cselekvésenként elszámolható összköltség legfeljebb 100 %-a téríthető vissza.

13. cikk

Közvetett költségek

(1) Az elszámolható közvetett költségek összege az alvállalkozói szerződésekre fordított elszámolható közvetlen költségek, a harmadik feleknek nyújtott pénzügyi támogatás, valamint a közvetett költségeket tartalmazó egységköltségek vagy egyösszegű átalányok összege nélkül számított összes elszámolható közvetlen költség 25 %-a lehet.

Az egységköltségekben vagy egyösszegű átalányokban foglalt elszámolható közvetett költségeket adott esetben az első albekezdéssel összhangban kell kiszámítani.

(2) Az (1) bekezdés ellenére, amennyiben a pályázati feltételek lehetővé teszik, az elszámolható közvetett költségek bejelenthetők egyösszegű átalány vagy egységköltség formájában is.

14. cikk

Elszámolható költségek

(1) Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 193. cikkének (2) bekezdésétől eltérve a harmadik felek által természetbeni hozzájárulásként rendelkezésre bocsátott erőforrások költségei elszámolhatók, de legfeljebb a harmadik fél teljes elszámolható közvetlen költségeinek erejéig.

(2) Az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 195. cikkének (2) bekezdésétől eltérve a hasznosításból származó bevétel nem tekintendő a cselekvésből származó bevételnek.

15. cikk

A cselekvés eredményeinek kezelése

A kedvezményezetteknek az általuk végzett cselekvés eredményeit a pályázati felhívások feltételeiben és a támogatási megállapodásban meghatározott kötelezettségeknek megfelelően kell kezelniük.

16. cikk

A kölcsönös biztosítási mechanizmus alkalmazása

Az (EU) 2021/695 rendelet 37. cikkével létrehozott kölcsönös biztosítási mechanizmushoz való hozzájárulásoknak fedezniük kell a kedvezményezettek által visszafizetendő összegek behajtásával kapcsolatos kockázatot, és azokat úgy kell tekinteni, hogy megfelelnek az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 155. cikkében foglalt biztosítéki követelményeknek. A kedvezményezettektől nem fogadható el és nem követelhető meg további garancia vagy más biztosíték szolgáltatása.

17. cikk

Műszaki jelentések

(1) A kedvezményezetteknek minden kutatási projektre vonatkozóan időszakos műszaki jelentéseket kell készíteniük. Ezekben a jelentésekben be kell mutatni a referenciaidőszak alatt elért műszaki eredményeket. E jelentéseket tájékoztatási céllal meg kell osztani a 2010/75/EU irányelv 27a. cikke alapján létrehozott, ipari átalakulással és kibocsátásokkal foglalkozó innovációs központtal.

(2) A munka elvégzését követően a kedvezményezetteknek be kell nyújtaniuk a Bizottság részére a kutatási projekt eredményei hatásának és hasznosításának értékelését tartalmazó záró műszaki jelentést. A Bizottság az említett jelentést a kutatási projekt stratégiai jelentőségétől függően teljes egészében vagy kivonatos formában közzéteszi.

18. cikk

A tevékenységek végső felülvizsgálata

(1) A Bizottság a kutatási program lezárását követően elvégzi a tevékenységek végső felülvizsgálatát és megállapításait egy jelentésben ismerteti. Az említett jelentést meg kell küldeni a szén- és acélipari bizottságnak.

(2) A Bizottság a tevékenységek végső felülvizsgálatának elvégzéséhez független, magasan képzett szakértők segítségét is igénybe veheti.

III. FEJEZET

Pénzügyi iránymutatások

19. cikk

Pénzügyi iránymutatások

(1) Az eszközöket úgy kell kezelni, hogy az éves allokációk keretein belül éves vagy féléves kifizetéseket nyújtsanak a szén- és acéliparhoz kapcsolódó ágazatokban folytatott, együttműködésen alapuló kutatás finanszírozásához. Az éves vagy féléves kifizetéseket a beruházásokból származó nettó bevételből és az eszközök egy részének értékesítéséből származó pénzösszegekből kell finanszírozni, az éves allokációk összegének erejéig.

(2) Amennyiben a Bizottság szükségesnek tartja, felülvizsgálhatja a 20–26. cikket. E célból a Bizottság újraértékeli a pénzügyi iránymutatások működését és hatékonyságát, és szükség esetén javaslatot tesz azok módosítására.

20. cikk

A pénzeszközök felhasználása

(1) A felszámolás alatt álló ESZAK eszközeit – többek között annak hitelportfolióját és befektetéseit is – szükség szerint fel kell használni a felszámolás alatt álló ESZAK fennmaradt – a fennálló kölcsöntartozásaiból és a korábbi működési költségvetésekből eredő, illetve minden előre nem látott kötelezettséget magukba foglaló – kötelezettségeinek teljesítésére.

(2) A felszámolás alatt álló ESZAK fennmaradó kötelezettségeinek teljesítéséhez nem szükséges eszközöket a Bizottság a 21. cikkben említett választott befektetési időtávnak megfelelően prudens módon fekteti be, és a szén- és acéliparhoz kapcsolódó ágazatokban folytatott kutatások finanszírozására fordítja.

21. cikk

Befektetési időtáv, befektetési célkitűzés és kockázati tolerancia

(1) Az eszközöket azok értékének megőrzése és lehetőség szerint növelése céljából be kell fektetni a finanszírozási felhívásokból eredő likviditási szükséglet kielégítése érdekében (a továbbiakban: befektetési célkitűzés). A befektetési célkitűzést magas konfidenciaszint mellett a teljes befektetési időtáv során kell megvalósítani.

(2) Az eszközöket a prudenciális követelményekkel és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveivel, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által meghatározott szabályokkal és eljárásokkal, illetve a Bizottság kockázatkezelési keretrendszerével összhangban kell kezelni.

(3) A befektetési célkitűzést az elfogadható eszközosztályok, földrajzi területek, kibocsátók és futamidők diverzifikációján alapuló prudens befektetési stratégia (a továbbiakban: befektetési stratégia) végrehajtása révén kell megvalósítani. A befektetési stratégiát a befektetési időtáv és a fennmaradó eszközállomány figyelembevételével kell meghatározni, és annak biztosítania kell, hogy a szükséges pénzeszközök szükség esetén kellően likvid formában álljanak rendelkezésre.

(4) A befektetési stratégiát olyan stratégiai eszközallokáció formájában kell meghatározni, amely rögzíti az elfogadható pénzügyi eszközök különböző kategóriáira vonatkozó indikatív célallokációkat.

(5) A Bizottság a stratégiai eszközallokációt stratégiai referenciaértékben (a továbbiakban: referenciaérték) jeleníti meg, és az eszközök teljesítményét e referenciaértékkel kell egybevetni.

(6) A befektetési stratégiát és a referenciaértéket a Bizottság határozza meg az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 60. cikkében említett, a költségvetés-végrehajtási hatáskörök átruházására vonatkozó szabályokkal összhangban. Amennyiben az eszközöket csak folyószámlákon és lekötött betétekben fektetik be, nincs szükség befektetési referenciaértékre és befektetési stratégiára.

(7) A Bizottság a következő esetekben módosíthatja a befektetési stratégiát és a referenciaértéket:

a) a gazdasági feltételek releváns dokumentációval megfelelően igazolt változása;

b) a hozzájáruló eszközök szükségleteinek és helyzetének jelentős változása, vagy

c) a be- vagy kiáramlási becslések jelentős változása.

A befektetési stratégia módosítására vonatkozó eljárás megegyezik a stratégia első meghatározására vonatkozó eljárással.

(8) A befektetési stratégiát az eszközökre vonatkozó befektetési időtáv és kockázati tolerancia figyelembevételével kell kialakítani.

22. cikk

Eszközallokációs elvek és elfogadható befektetések

(1) A befektetési kockázatok csökkentése érdekében biztosítani kell az összes eszközosztály közötti és azokon belüli megfelelő diverzifikációt. Elvben minél kockázatosabb vagy minél kevésbé likvid egy eszköz, a kitettségnek annál kevésbé koncentráltnak kell lennie.

(2) Az eszközök különböző eszközosztályoknak való kitettségét, illetve a diverzifikációt kollektív befektetési vállalkozásokba vagy tőzsdén kereskedett termékekbe történő befektetések révén is el lehet érni.

(3) Az eszközök kizárólag a következő, euróban denominált eszközosztályokba fektethetők be:

a) pénzpiaci eszközök;

b) rögzített kamatozású értékpapírok;

c) hitelviszonyt megtestesítő vagy tulajdonviszonyt megtestesítő instrumentumokban lévő szabályozott kollektív befektetések.

(4) Az eszközök (3) bekezdésben említett eszközosztályoknak való kitettségét a következő eszközökbe történő befektetéssel vagy a következő műveletek elvégzésével kell elérni:

a) letétek;

b) napi likviditást kínáló pénzpiaci eszközök és pénzpiaci alapok, az (EU) 2017/1131 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([16]) összhangban;

c) hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok, például kötvények, váltók és saját váltók, valamint az (EU) 2017/2402 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([17]) létrehozott egyszerű, átlátható és egységesített kritériumoknak megfelelő értékpapírosított eszközök;

d) a 2009/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([18]) hatálya alá tartozó kollektív befektetési vállalkozások, ideértve azokat a tulajdonviszonyt megtestesítő vagy hitelviszonyt megtestesítő instrumentumokba befektető, tőzsdén kereskedett alapokat is, amelyeknél a maximális veszteség nem haladhatja meg a befektetett összeget;

e) repomegállapodások az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 215. cikkének (2) bekezdésével létrehozott elvvel összhangban;

f) fordított repomegállapodások;

g) értékpapír-kölcsönzési műveletek elismert elszámolási rendszerekkel, például a Clearstreammel és az Euroclearrel, vagy az ilyen típusú műveletekre szakosodott vezető pénzügyi intézményekkel.

(5) Tőzsdén kívüli vagy tőzsdei határidős ügylet vagy swapügylet formáját öltő származtatott ügyleteket kizárólag a portfólió hatékony kezelése céljából lehet kötni, spekulatív vagy tőkeáttételi célból nem. Ezen származtatott ügyletek a befektetési politikával összhangban futamidő-módosításra, a hitel- vagy más releváns kockázat csökkentésére vagy az eszközallokáció módosítására használhatók.

(6) Az eszközök befektethetők állami és szupranacionális szervezetek által kibocsátott, USA-dollárban denominált likvid pénzpiaci eszközökbe és kötvényekbe, feltéve, hogy azokat kizárólag a diverzifikáció és más kamatlábgörbének való kitettség vállalása érdekében fektetik be. A devizakockázatot az (5) bekezdéssel összhangban swapügyletek vagy más alkalmas devizafedezeti eszközök megfelelő alkalmazásával kell fedezni.

(7) A Bizottság az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 60. cikkében említett, a költségvetés-végrehajtási hatáskörök átruházására vonatkozó szabályokkal összhangban az elfogadható befektetések körét kiterjesztheti egyéb, a befektetési stratégiával és a befektetési célokkal összhangban álló eszközosztályokra és befektetési műveletekre, valamint – megfelelő devizakockázati fedezet mellett – más fejlett gazdaságoknak a Nemzetközi Valutaalap időszakosan közzétett jegyzékében szereplő pénznemeire. Az új eszközosztályok vagy befektetési műveletek vagy más fejlett gazdaságbeli pénznemek felvételére vonatkozó döntéshez eszközosztályonként, műveletenként vagy pénznemenként kellően meg kell indokolni, hogy a kibővített befektetési lehetőségek miként fogják javítani az eszközök kockázat-megtérülés alapú teljesítményét. Ezen indokolásnak ki kell térnie az említett kibővített befektetési lehetőségek támogatásához szükséges működési kapacitások értékelésére is.

([16]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1131 rendelete (2017. június 14.) a pénzpiaci alapokról (HL L 169., 2017.6.30., 8. o. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1131/oj).

([17]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2402 rendelete (2017. december 12.) az értékpapírosítás általános keretrendszerének meghatározásáról, az egyszerű, átlátható és egységesített értékpapírosítás egyedi keretrendszerének létrehozásáról, valamint a 2009/65/EK, a 2009/138/EK és a 2011/61/EU irányelv és az 1060/2009/EK és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 347., 2017.12.28., 35. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2402/oj).

([18]) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/65/EK irányelve (2009. július 13.) az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról (HL L 302., 2009.11.17., 32. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/65/oj).

23. cikk

Környezeti, társadalmi és irányítási szempontok

(1) A befektetési stratégia végrehajtása során lehetőleg előnyben kell részesíteni a környezeti, társadalmi és irányítási célú beruházásokat, amennyiben vannak ilyenek, és feltéve, hogy összhangban állnak a kockázatkezelési kritériumokkal.

(2) A Bizottság a környezeti, társadalmi és irányítási célú befektetésekre vonatkozóan részletes iránymutatást határozhat meg az (EU, Euratom) 2024/2509 rendelet 60. cikkében említett, a költségvetés-végrehajtási hatáskörök átruházására vonatkozó szabályokkal összhangban.

24. cikk

Az Unió általános költségvetésébe történő áthelyezés a Szén- és Acélipari Kutatási Alap kifizetési kötelezettségeinek teljesítése érdekében

Az eszközök befektetéséből származó nettó árbevételt és az említett eszközök egy részének értékesítéséből befolyó pénzeszközöket a felszámolás alatt álló ESZAK-tól, továbbá a felszámolás befejezését követően a Szén- és Acélipari Kutatási Alaptól az Európai Unió általános költségvetésébe kell áthelyezni, amennyiben az a szén- és acéliparral kapcsolatos ágazatok kutatási programjaira vonatkozó költségvetési irányvonalak kifizetési kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges.

25. cikk

Fennmaradó összegek

Az utolsó pályázati felhívás végrehajtása után fennmaradó el nem költött vagy visszafizettetett összegeket a Szén- és Acélipari Kutatási Alap rendelkezésére kell bocsátani, és azokat kizárólag a szén- és acéliparral kapcsolatos ágazatokban végzett kutatások céljára szabad felhasználni.

26. cikk

Számviteli és gazdálkodási eljárások

(1) A pénzeszközökkel való gazdálkodással a felszámolás alatt álló ESZAK-ra vonatkozó éves beszámolóban, valamint a felszámolás befejezését követően a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközeire vonatkozóan elkészített éves beszámolóban kell elszámolni. Az említett beszámolóknak a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által az (EU), Euratom) 2024/2509 rendelet 80. cikkével összhangban elfogadott számviteli szabályokon kell alapulniuk és azokat az említett szabályokkal összhangban kell benyújtani, figyelembe véve a felszámolás alatt álló ESZAK, valamint a felszámolás befejezését követően a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközeinek sajátos jellegét. A beszámolókat a Bizottság jóváhagyja, a Számvevőszék pedig megvizsgálja. A Bizottság külső vállalkozásokat bíz meg könyvei éves ellenőrzésének elvégzésével.

(2) A felszámolás alatt álló ESZAK-kal, valamint a felszámolás befejezését követően a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközeivel kapcsolatban a Bizottság a 20–26. cikkben említett gazdálkodási műveleteket a Bizottság belső szabályai és eljárásai szerint hajtja végre.

(3) A Bizottság részletes éves jelentést állít össze a 20–26. cikk szerint elvégzett gazdálkodási műveletekről, és azt megküldi a tagállamoknak. Az említett éves jelentésben a Bizottság tájékoztatást ad a különböző eszközosztályok használatáról, az egyes eszközosztályokba való befektetések választásának okairól, valamint az egyes eszközosztályok megfigyelt teljesítményéről is.

IV. FEJEZET

Átmeneti és záró rendelkezések

27. cikk

Határozat az egyes kutatási projektek finanszírozásának jóváhagyásáról

A Bizottság a kutatási projektek finanszírozásának jóváhagyásáról végrehajtási jogi aktust fogad el azokban az esetekben, amikor a kutatási program szerinti uniós hozzájárulás eléri vagy meghaladja az 5 millió EUR-t.

Ezt a végrehajtási jogi aktust a 28. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

28. cikk

A kutatási program irányítása és a bizottsági eljárás

(1) A kutatási programot a Bizottság irányítja. A Bizottság munkáját bizottsági határozattal létrehozott, releváns szakértelemmel rendelkező technikai és tanácsadó csoportok segítik.

(2) A Bizottság munkáját a szén- és acélipari bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

(4) Ha a bizottságnak írásbeli eljárásban kell véleményt nyilvánítania, az ilyen eljárást eredmény nélkül lezárják, amennyiben a véleménynyilvánításra megállapított határidőn belül az elnök úgy határoz, vagy a bizottsági tagok egyszerű többsége ezt kéri.

29. cikk

Hatályon kívül helyezés és átmeneti intézkedések

A 2003/77/EK és a 2008/376/EK határozat hatályát veszti.

A 2008/376/EK határozatot azonban továbbra is alkalmazni kell a 2026. december 31-ig közzétett pályázati felhívásokra benyújtott pályázatokból eredő cselekvések finanszírozására.

A 2008/376/EK határozattal létrehozott szén- és acélipari bizottságnak az e cikk második albekezdésében említett cselekvésekkel kapcsolatos, fennmaradó feladatait szükség esetén az e határozat 28. cikkében említett szén- és acélipari bizottság látja el.

30. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a határozatot 2027. január 1-jétől kell alkalmazni.

Kelt Luxembourgban, 2026. június 29-én.

a Tanács részéről

az elnök

M. MOUSHOUTTAS